

مدیریت نوسازی و طراحی بافت‌های تاریخی شهری در راستای توسعه پایدار

برهان مدرومی^{*}، سالار راستی^۱

^۱ارومیه، خیابان شمالی، شرکت سازه پردازان اعتماد

*Borhan.m9194@gmail.com

چکیده

در بهسازی و نوسازی شهرها، بافت‌های تاریخی به عنوان هویت و تبلور فرهنگ شهری، مورد تاکید قرار می‌گیرند. بنابراین بافت‌های تاریخی یکی از ارکان ارزشمند و هویت بخش در شهرها می‌باشد. عناصر، بناها و نحوه شکل‌گیری شبکه‌های عبور و مرور در هر بافت تاریخی نشان از نحوه زندگی اجتماعی ساکنین آن شهر دارد. هدف از انجام این پژوهش بررسی مدیریت نوسازی و طراحی بافت‌های تاریخی شهری در راستای توسعه پایدار می‌باشد. بافت تاریخی مجموعه‌ای منسجم از معماری، فرهنگ، اقتصاد و تبادلات اجتماعی یک ساختار شهری با پیشینه تاریخی باعث می‌شود که بافت‌های تاریخی به مرور زمان پدید آیند. وجود بافت تاریخی متمایز از سایر بافت‌های شهر بر اهمیت و جذابیت آن شهر می‌افزاید و کل بافت تاریخی شهر را به عنوان یک جاذبه مطرح می‌کند. یکی از بهترین روش‌های حفظ بناهای تاریخی، زنده نگه داشتن بنا به لحاظ کاربری است. در سال‌های اخیر بسیاری از مدیران شهری و کلان شهرهای ایران از جمله مشهد، تهران، اصفهان و تبریز، اهواز، یزد، بوشهر و بسیاری دیگر از شهرهای کشور به جان بافت‌های تاریخی و قدیمی شهرها افتاده‌اند و به دلیل مدرنیزه شدن و بهانه حفظ جان انسان‌ها از بلایا، با تخریب این مکان‌ها دست به ساخت مجتمع‌ها، پاساژ و یا دیگر مکان‌های پر سود تجاری زده‌اند و با صدایی رسا از این عمل خود به افتخار یاد می‌کنند. بنابراین به نظر می‌رسد حفظ و نگهداری بناهای تاریخی یکی از وظایف مدیران و مسئولان کشور می‌باشد. در این زمینه موارد مهمی که در احیاء بافت‌های تاریخی مورد توجه واقع است تلفیق و ایجاد یک همجواری منطقی بین بافت‌های قدیمی و جدید، بدون ایجاد کمترین مشکل می‌باشد که همواره این مسئله در احیاء بافت‌های تاریخی از پیچیده‌ترین موارد بوده است.

کلید واژه: نوسازی، بافت‌های تاریخی، شهرهای ایران، کشورهای اروپایی

۱- مقدمه

بافت‌های تاریخی یکی از ارکان ارزشمند و هویت بخش در شهرها می‌باشد. عناصر، بناها و نحوه شکل‌گیری شبکه‌های عبور و مرور در هر بافت تاریخی نشان از نحوه زندگی اجتماعی ساکنین آن شهر دارد. عدم توجه به یک بافت تاریخی با توجه به گذر زمان و عمر زیاد ابنیه ارزشمند آن می‌تواند به نابودی فرهنگ و هویت یک جامعه بینجامد. با توجه به گسترش روز افزون صنعت توریسم در جهان و اقتصاد مبتنی بر توریسم به احیاء و زنده سازی بافت‌های تاریخی در کشورهای اروپایی اهمیت شایانی داده شد. بهسازی و باز زنده سازی این گونه بافت‌ها در پویایی و ماندگاری آنها و همچنین درآمدزایی از طریق جذب توریست تاثیر بسزایی دارد.